

EKSPLOZIJA ACETILENA

Tekst: Boris Banjan

Molim Vas, pomozite! U pogonu tvrtke „Opeka„ u Bizovcu dogodila se eksplozija, ima i ozlijeđenih - to su bile prve riječi koje je centru 112 u Osijeku prenio radnik iz pogona, a zapravo pripadnik gradskog Crvenog križa iz Osijeka koji je, kao i brojni drugi članovi iste udruge, odglumio ozlijeđenog radnika.

I tako je 30. studenog 2013. godine, nakon vrlo snažne eksplozije, krenula jedna od najzahtjevnijih kompleksnih pokaznih terenskih vježbi izvedenih na prostoru istočne Hrvatske u 2013. godini. Vježbom su obuhvaćene brojne žurne službe i važne udruge i institucije:

1. MUP RH, Policijska uprava osječko baranjska – Odjel protueksplozijske zaštite, te Sektor temeljne policije,
2. Zavod za hitnu medicinu Osječko baranjske županije – dva vozila s tehničarima i liječnikom,
3. Hrvatska gorska služba spašavanja, potražni tim sa psom te spasilački tim,
4. Hrvatski crveni križ - Gradsko društvo crvenog križa iz Osijeka,
5. Državna uprava za zaštitu i spašavanje – Državna intervencijska postrojba civilne zaštite – tim za spašavanje iz vode, centar za obavješćivanje i uzbunjivanje 112,

6. Vatrogasna zajednica Osječko baranjske županije – Javna profesionalna vatrogasna postrojba Grada Belog Manastira, Dobrovoljno vatrogasno društvo Bizovac te Javna profesionalna vatrogasna postrojba Grada Osijeka,
7. Stožer zaštite i spašavanja Općine Bizovac.

Organizator vježbe bila je Državna uprava za zaštitu i spašavanje, a na čelu stručnog koordinacijskog tijela formiranog za organizaciju vježbe bio je Cvjetko Obradović, pročelnik Područnog ureda u Osijeku.

Svrha vježbe bila je usklađivanje rada različitih službi prilikom rješavanja kompleksnog događaja u industrijskom postrojenju nastalog iznenadnom nekontroliranom eksplozijom acetilena korištenog u proizvodnim radnjama, a koja je izazvala nekoliko većih požara objekta i proizvodne opreme. Eksplozija je imala i tragičnu dimenziju jer je nekoliko radnika poginulo,

Izvršene radnje:

1. MUP RH , Policijska uprava Osječko baranjska

- Odjel protueksplozijske zaštite
- Postavljanje eksploziva i izvođenje eksplozije, te pretraživanje pogona uz korištenje
- zaštitne protueksplozijske opreme u cilju pronalaženja zaostalih eksplozivnih naprava;
- Odjel temeljne policije – sigurnosne radnje u cilju ograničenja kretanja nepozvanih osoba te obilježavanje opasnih i zabranjenih zona za kretanje;

2. Zavod za hitnu medicinu Osječko baranjske županije

- dva vozila s liječnikom i tehničarima
- trijaža ranjenika te osiguranje vitalnih funkcija i prijevoz u medicinsku ustanovu

3. Hrvatska gorska služba spašavanja

- Stanica Osijek
- pretraživanje pogona i neposredne okolice s potražnim timom
- pružanje pomoći ozlijeđenima te njihov prienos do mjesta za trijažu

4. Hrvatski crveni križ

- Gradsko društvo crvenog križa Osijek
- trijaža ranjenika te zbrinjavanje umrlih,
- markiranje ranjenika,
- logistička potpora za sudionike intervencije

5. Državna uprava za zaštitu i spašavanje

- Državna intervencijska postrojba CZ
- spasitelji na vodi te ronionici,
- evakuacija i spašavanje ribiča uz jezero,
- vađenje utopljenika,
- transport bureta s opasnom tvari do obale,
- Područni ured u Osijeku,
- izrada scenarija vježbe,
- uređenje poligona te objekata za potrebe izvođenja vježbe te organizacijske aktivnosti,
- logistička potpora sudionicima vježbe,
- koordinacija rada svih službi kako u pripremi vježbe tako i kod izvođenja same vježbe,
- formira i rukovodi operativnim službama preko stožera zaštite i spašavanja,
- centar 112 izvješćuje o svim bitnim događajima na terenu te prenosi obavijesti i napatke dobivene od operativnog stožera na mjestu događaja,
- osiguranje radio veze za voditelje svih timova na intervenciji.

U PROIZVODNOJ HALI U BIZOVCU

6. Vatrogasna zajednica Osječko baranjske županije

- Javna profesionalna vatrogasna postrojba Grada Belog Manastira

- rad sa spasilačkim čamcem,
- postavljanje eko brane,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Bizovac –
- gašenje požara s vanjske i unutarnje strane objekta,
- spašavanje ozlijeđenih radnika te iznošenje tijela poginulih.

- Javna profesionalna vatrogasna postrojba Grada Osijeka,

- zadimljavanje objekta,
- istraživanje prisutnosti eksplozivnih i otrovnih plinova, para i aerosola unutar i izvan pogona,
- postavljanje eko brane na jezeru,
- vađenje buradi s opasnim tvarima iz jezera te njihovo odlaganje u prihvatne bazene,
- postavljanje dekontaminacijskog šatora te dekontaminacija ljudi i opreme.

7. Stožer zaštite i spašavanja –

- okuplja članove općinskog stožera sukladno postojećem planu zaštite i spašavanja,
- izdaje naloge općinskim pravnim i fizičkim osobama sukladno odlukama operativnog stožera zaštite i spašavanja.

Iz nabrojanih aktivnosti službi i udruga te institucija može se spoznati kompleksnost i zahtjevnost vježbe. Pripreme za vježbu bile opsežne. Održano je više radnih sastanaka na kojima se „brusio“, scenarij te utvrđivali zadaci i obveze. Tri dana prije održana je i generalna proba. Vremenski uvjeti bili su vrlo loši (niska temperatura i blatnjav teren) što je stvaralo probleme kod korištenja opreme i tehnike. Dinamiku vježbe diktirao je razvoj akcije na prostoru za izvođenje vježbe. Izvedba vježbe bila je tečna i dinamična, no nije se idealno uklopila u predviđeni hodogram. To je rezultiralo povremenim neusklađenostima prilikom izvješćivanja pojedinih službi o pokretanju snaga na terenu. Ipak, i to se do kraja uskladilo. Vježba je pokazala veliku motiviranost i profesionalnost svih članova timova žurnih službi o čemu je svjedočio i ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje dr. sc. Jadran Perinić. Inače, vježbi su bili nazočni brojni gosti i uzvanici poput župana Osječko-baranjske županije dr.sc. Vladimira Šišljagića, dožupana dr.sc. Željka Kraljička, zamjenika gradonačelnika Grada Osijeka Denisa Ambruša i drugih. O vježbi je napravljen i 9 minutni film koji se može pogledati na internetskoj stranici www.vatrogasci-osijek.hr

a više ih je ozlijeđeno. Situacija je bila tim složenija jer je eksplozija izazvala izbacivanje predmeta u okoliš u kojima su se nalazile neke opasne industrijske tvari od kojih su neke završile u obližnjem jezeru te je njihovo curenje izazvalo, ne samo ekološko zagađenje, već i ugrozilo zdravlje ljudi koji su se zatekli u blizini. Scenarijem je predviđen pronalazak i spašavanje ugroženih radnika te zatečenih ribiča na obližnjem jezeru kao i pružanje prve pomoći na terenu od strane žurnih službi i udruga kao što su vatrogasci, policija, Crveni križ, HGSS te hitna medicinska pomoć. U akcijama sanacije okoliša predviđene su radnje povlačenja i postavljanja eko brane na dijelu jezera te izvlačenje i sanacija buradi s opasnim tvarima koja su bila eksplozijom odbačena u jezero. Ronioci su zaduženi za pronalazak i vađenje utopljenika, a spasitelji u čamcu za evakuaciju i spašavanje ugroženih ribiča. Crveni križ i Zavod za hitnu medicinsku pomoć zaduženi su za trijažu te prijevoz ranjenika zatečenih uz jezero. HGSS – potražni tim sa psom za pretraživanje terena i pronalazak osoba u nesvjesti uz je-

zero, a spasilački tim njihov prijenos do mjesta za trijažu. Vatrogasci u međuvremenu moraju provjeriti ima li u atmosferi opasnih tvari. Akcije završavaju dekontaminacijom dijela sudionika vježbe i njihove opreme.

Ono što treba ovom prilikom istaknuti je činjenica da je ovako složeni scenarij nastao kao rezultat suradnje predstavnika prethodno nabrojanih službi, a kao takav predstavlja vrijedan stručnovni materijal za proučavanje industrijskih nesreća te pravilnog postupanja svih službi koje sudjeluju u ovakvom događaju. Također, vrlo je važno sve postupke vezane uz angažiranje službi, udruga i institucija u ovakvim situacijama provoditi sukladno postojećoj pravnoj regulativi te stručnovnim procedurama. Na koncu, usklađivanje pravnih i stručnovnih procedura s praktičnim rješenjima u ovako zamršenim situacijama pravo je umijeće koje može funkcionirati samo u atmosferi međusobnog uvažavanja koja se osjetila tijekom dugotrajnih i zahtjevnih priprema, ali i na samoj izvedbi vježbe.